

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО»**

**ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНОГО
ТА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ**

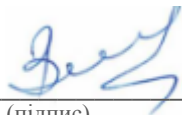
**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНА РОБОТА НА ВИРОБНИЦТВІ»**

освітньо-професійний ступінь	<u>фаховий молодший бакалавр</u>
галузь знань:	<u>23 Соціальна робота</u>
спеціальності:	<u>231 Соціальна робота</u>

2022 – 2023 навчальний рік

Програму розроблено та внесено: ВСП «Фаховий коледж Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського»

Розробник: Вдовиченко Раїса Петрівна, викладач, кандидат педагогічних наук, доцент.

(підпис)

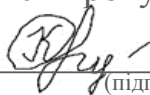
Вдовиченко Р.П.

(прізвище та ініціали)

Програма затверджена на засіданні циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки.

Протокол № 8 від «30» серпня 2022 року

Голова циклової комісії

(підпис)

Мікрюкова К.О.

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено навчально-методичною комісією коледжу

Протокол від «31» серпня 2022 року № 6

Голова навчально-методичної комісії

(підпис)

Сахарова О.М.

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Соціальна робота на виробництві» складена Вдовиченко Р.П. відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахових молодших бакалаврів галузі знань: 23 Соціальна робота Спеціальність: 231 Соціальна робота. Освітня програма Соціальна робота.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: процес навчання та виховання студентів ЗФПВО в умовах реформування та модернізації системи освіти в Україні.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Соціальна робота на виробництві» має зв'язок з такими дисциплінами як: «Основи філософських знань», «Психологія спілкування». «Загальна психологія», «Основи родинного виховання», «Соціальна робота з дітьми – сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування», «Місцеве самоврядування і соціальна робота».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Соціальна робота на виробництві» є пошук нових напрямів для створення, а також ефективної діяльності соціальних служб (соціальних працівників) на виробництві.

1.2.Завдання курсу «Соціальна робота на виробництві» є:

- 1) Ознайомлення з теоретичними засадами організації виробничого процесу на підприємстві, структурою та функціями апарату управління підприємством.
- 2) Формування знань щодо напрямів діяльності, функцій та організаційної структури соціальної служби на виробництві.
- 3) Практичне засвоєння способів оформлення соціального пакета на підприємстві та варіантів надання працівникам пільг та компенсацій соціального пакета.
- 4) Ознайомлення з «Хартією основних соціальних прав трудящих» та її впливом на покращення становища найманих працівників.
- 5) Вивчення основ соціальної роботи на підприємстві з особами, які мають адиктивну поведінку.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач фахової передвищої освіти повинен демонструвати такі **результати навчання:**

РН 1. Здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.

РН 5. Застосовувати етичні принцип і стандарти соціальної роботи у професійній діяльності.

РН 7. Застосовувати на практиці нормативно-правові акти з питань надання соціальних послуг.

РН 9. Здійснювати соціальне інспектування й оцінку потреб уразливих категорій громадян, у тому числі тих, хто опинився у складних життєвих обставинах.

РН 10. Організовувати заходи з реабілітації, реінтеграції, соціальної адаптації отримувачів соціальних послуг.

PH 12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту і соціальної безпеки громадян.

PH 13. Визначати зміст і види співпраці з представниками різних професій, груп, громад у професійній діяльності.

PH 14. Планувати, аналізувати, контролювати й оцінювати власну роботу і роботу інших осіб у спеціалізованому контексті

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **компетентностями**:

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальної роботи, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
Спеціальні компетентності	<p>СК 1. Здатність розуміти сутність, напрямки та види соціальної роботи.</p> <p>СК 2. Здатність використовувати на практиці знання нормативно-правових актів соціальної роботи і соціального забезпечення.</p> <p>СК 5. Здатність виявляти потреби населення у соціальних послугах.</p> <p>СК 7. Здатність визначати шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.</p> <p>СК 8. Здатність надавати допомогу і підтримку</p>

	спеціальним групам клієнтів. СК 10. Здатність до соціальної взаємодії у професійній сфері. СК 11. Здатність аналізувати та оцінювати результати професійної діяльності. СК 12. Здатність дотримуватися етики професійного спілкування і стандартів соціальної роботи.
--	--

Мова навчання – українська.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Кредит 1. Структура виробничого процесу на підприємстві

Тема 1. Сутність та структура виробничого процесу на підприємстві

Тема 2. Людські ресурси та особливості управління сучасним підприємством

Тема 3. Основні функції соціальних працівників на підприємстві

Кредит 2. Соціальна служба в організаційній структурі підприємства

Тема 4 Соціальна служба в організаційній структурі підприємства

Тема 5. Соціальний пакет на підприємстві: правові аспекти і документальне оформлення

Тема 6. Соціальна адаптація молодих робітників. Соціальна робота на підприємстві з особами, які мають адитивну поведінку.

Тема 7. Соціальна ринкова економіка як прояв економічної демократії на підприємстві.

Кредит 3. Організація та методологія соціальних досліджень на підприємстві

Тема 8. Організація та методологія соціальних досліджень на підприємстві. Статистична інформація та аналіз документів на підприємстві.

Тема 9. Специфіка інтерпретації питань у соціальних дослідженнях на підприємстві.

Тема 10. Характеристика та значення програм соціального розвитку підприємства

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність та структура виробничого процесу на підприємстві

Предмет і задачі дисципліни, загальна характеристика та структура підприємства. Поняття та особливості організації виробничого процесу на підприємстві. Загальна характеристика та класифікація промислових підприємств. Структура підприємства і її визначальні фактори. зрозуміти. Основні ознаки: виробничо-технічна й організаційно-соціальна єдність, економічна самостійність.

Тема 2. Людські ресурси та особливості управління сучасним підприємством

Структура й функції апарату управління підприємством. Роль соціальних аспектів у процесі управління сучасним підприємством. Розмежування понять «людські ресурси», «людський потенціал», «людський капітал». Складові людського потенціалу. Система управління. промисловим підприємством, яка включає органи, що здійснюють загальне й функціональне керівництво виробництвом. Управління в області планування,

організації праці, заробітної плати, технічного контролю виробництва і якості продукції, енергопостачання, матеріально-технічного постачання й збуту продукції, набору й підготовки кадрів, обліку й аналізу господарської діяльності, охорони праці і техніки безпеки тощо.

Типи структури органів управління: лінійна(ієрархічна), функціональна й штабна. Роль соціальних аспектів у процесі управління сучасним підприємством. Соціальна компетентність та трудова діяльність на підприємстві. Складові людського фактора та засоби його активізації. Загальні положення методики оцінки людського фактора на підприємстві.

Тема 3. Основні функції соціальних працівників на підприємстві

Наукові підходи до класифікації функцій соціальних працівників на підприємстві. Дослідна робота як первинний напрям діяльності соціальних працівників на підприємстві. Організаторська й виховна робота соціальних працівників на підприємстві. Умови підвищення дієвості соціальної інформації на підприємстві. Форми пропаганди соціальних знань на підприємстві. Вимоги до етичних та ділових якостей соціальних працівників на підприємстві. Професійна етика соціального працівника: міжнародний контекст.

Тема 4 Соціальна служба в організаційній структурі підприємства

Місце соціальної служби в системі управління виробничим колективом. Напрямки діяльності та функції соціальної служби на підприємстві. Організаційна структура соціальної служби у виробничій сфері. Взаємодія соціальних служб з іншими службами підприємства. Проблематика діяльності соціальних служб на сучасних підприємствах. Особливості залучення, навчання та діяльність волонтерів з числа працівників на підприємстві. Міжнародний досвід організації діяльності соціальних служб на підприємстві.

Тема 5. Соціальний пакет на підприємстві: правові аспекти і документальне оформлення

Сутність терміну «соціальний пакет» та його особливості. Класифікація та функції соціального пакета на підприємстві. Мета введення на підприємстві соціального пакета та його складові елементи. Способи оформлення соціального пакета на підприємстві та варіанти надання працівникам пільг та компенсацій соціального пакета. Положення про соціальний пакет на підприємстві: порядок та приклади оформлення. Зарубіжний досвід формування соціального пакету на підприємствах.

Тема 6. Соціальна адаптація молодих робітників. Соціальна робота на підприємстві з особами, які мають адитивну поведінку.

Процес соціалізації особистості та соціальні інститути, які беруть участь у цьому процесі. Початкова професійна підготовка адаптантів на виробництві. Формування системи безперервного професійного зростання молодих робітників. Розвиток та ефективне використання професійно-творчого потенціалу молодих робітників. Ефективне використання соціально-престижних стимулів розвитку професійно-трудової мотивації молодих робітників. Психолого-педагогічні аспекти адміністративно-

дисциплінарного регулювання трудової поведінки адаптантів. Розвиток професійно-трудової мотивації молодих робітників.

Алкоголізм та його стадії. Класифікація осіб, які зловживають алкоголем. Причини поширення алкоголізму на підприємстві. Фактори, які впливають на поширення пияцтва в умовах підприємства. Соціальна робота з попередження пияцтва. Наркологічна служба підприємства: структура та функції.

Тема 7. Соціальна ринкова економіка як прояв економічної демократії на підприємстві.

Основні принципи соціально орієнтованих норм поведінки в економіці. Основні чинники, які впливають на соціальну ринкову економіку. Методологічні засади формування соціальної ринкової економіки. «Хартія основних соціальних прав трудящих» та її основні положення. Міжнародний досвід створення ефективної соціальної ринкової економіки. Структура Програми зайнятості працівників підприємства. Організація та порядок і строки розробки програми зайнятості працівників.

Тема 8. Організація та методологія соціальних досліджень на підприємстві. Статистична інформація та аналіз документів на підприємстві.

Співвідношення понять «наукове дослідження», «практика соціального управління», «соціальне дослідження». Організація соціологічних досліджень на підприємстві. Типова логічна схема прикладних досліджень, орієнтована на активізацію людського фактора. Ефективність впливу механізмів управління та самоуправління на соціальні процеси. Основні аспекти формування рекомендацій із оптимізації соціального процесу. Базова інформація про сутність соціальних процесів та способи їх регулювання. Основні аспекти формування рекомендацій із оптимізації соціального процесу. Базова інформація про сутність соціальних процесів та способи їх регулювання.

Тема 9. Специфіка інтерпретації питань у соціальних дослідженнях на підприємстві

Загальні вимоги до анкет. Опитування, спрямовані на виявлення думок та оцінок працівників підприємства. Оцінка ступеня інформованості працівників з окремих проблем. Питання, спрямовані на виявлення ціннісних орієнтацій, соціальних установок працівників та мотиви. Значення соціальної статистики у діяльності соціальних працівників. Структура соціального паспорта підприємства. Особливості аналізу документів на підприємстві. Комісії, перевірки як метод збирання інформації для управління соціальними працівниками.

Тема 10. Характеристика та значення програм соціального розвитку підприємства

Досвід соціальної роботи на підприємствах України. Специфіка формування соціальної політики сучасного українського підприємства. Формування стратегії соціального розвитку підприємства. Оцінка ефективності планування соціального розвитку підприємства. Порядок розробки положення про раду з соціального розвитку колективу.

3. Список рекомендованої літератури:

Базова

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019. № 2745-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
2. Закон України «Про соціальні послуги» від 19.06.2003р. – <http://www.kiev.ua>.
3. Бутко М.П., Ревко А.М. Соціальні імперативи якісного розвитку продуктивних сил регіонів України: монографія. Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2016. 276 с.
4. Васильєв В.В. Соціальна робота на підприємстві. Навчальний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. 424 с.
5. Дзвінчук Д.І. Менеджмент організацій: конспект лекцій. Івано-Франківськ, 2007. 272 с.
6. Дороніна М. С. Людські ресурси виробничої організації. Діагностика, розвиток: монографія. Х.: Вид ХНЕУ, 2011. 232 с.
7. Злупко С. М., Радецький Й. І. Людський потенціал, зайнятість і соціальний захист населення в Україні : Навч. посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. 192с.
8. Людський потенціал: механізми збереження та розвитку: Монографія. НАН України, Інститут економіки промисловості. О.Ф. Новікова, О.І. Амоша, В.П. Антонюк та ін. Донецьк, 2008. 468с.
9. Людський розвиток в Україні: соціальні та демографічні чинники модернізації національної економіки (колективна монографія); за ред. Е.М. Лібанової. К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2012. 320с.
10. Семигіна Т.В. Теорії і методи соціальної роботи. К.: Академвидав, 2015. 327 с.
11. Семигіна Т.В. Робота в громаді: практика й політика. К. Видавничий дім «КМ Академія», 2014. 180 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ: НБУВ, 2013-2015. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua – Назва з екрана.
2. Електронний каталог Національної парламентської бібліотеки України [Електронний ресурс]: [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та зарубіж. кн., брош., що надходять у фонд НПБ України]. – Електронні дані (803 438 записів). – Київ: Нац. парлам. б-ка України, 2002-2015. – Режим доступу: catalogue.nplu.org . – Назва з екрана.
3. <http://www.library.ukma.kiev.ua> – Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія».
4. <http://www.osvita.org.ua> – Освітній портал – все про освіту в Україні.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання:
іспит (6 семестр).

5. Засоби діагностики успішності навчання:

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної роботи (реферати, творчі завдання, термінологічний словник), контрольні роботи, поточне опитування, тестування, перевірка лекційних зошитів, перевірка зошитів з практичних робіт.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: іспит.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, семінарських та індивідуальних занять; має на меті перевірку рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Види поточного контролю: усне та письмове опитування, тестування, самоконтроль, складання схем, таблиць, опорних конспектів, дидактичних тестів.

Підсумковий контроль здійснюється з метою оцінки результатів навчання студента. Види підсумкового контролю: контрольна робота, іспит.

Контрольна робота - вид підсумковою контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу. Передбачає оцінювання знань студентів за трьома рівнями: тестовим, понятійним та продуктивним.

Залік - вид підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі виконання ним певних типів робіт на практичних, семінарських та індивідуальних заняттях, модульних контрольних робіт та індивідуального навчально-дослідного завдання.